



Handlingsprogram för det energipolitiska samarbetet 2014-2017

1. Rekommendation

Rekommendationen har följande formulering:

Nordiska rådet rekommenderar Nordiska ministerrådet

att i det förelagda handlingsprogrammet inarbeta hur man avser samarbeta för att hantera ev. problemställningar för den nordisk-baltiska energimarknaden, kopplade till Tysklands beslut att helt överge kärnkraften som energikälla

att i det förelagda handlingsprogrammet inkludera målkonflikter mellan å ena sidan förnyelsebara energikällor och andra samhälls- och miljövärden, t.ex. problem kopplade till vindkraft kontra fågelliv/landskapsbild

att i det förelagda handlingsprogrammet inarbeta mer explicita uttåg om samnordiskt agerande i de stycken där viktigheten av nordiskt samarbete nu enbart nämns i runda ordalag

att efter ovan nämnda korrigeringar och tillägg genomföra handlingsprogrammet

att anpassa ministerrådets mötesdatum fortsättningsvis, i förhållande till de saker som ska framläggas för rådet på sessionen

2. Meddelande från Nordiska ministerrådet

1) Ministerrådet är enigt med Nordiska Rådet om att situationen i grannländer och större beslut i energisektorn, såsom den planerade nedläggningen av kärnkraften i Tyskland, kan få konsekvenser för den nordisk-baltiska elmarknaden, i form av bland annat förändringar i elbalans och elpriser. Nedläggningen av den tyska kärnkraften är en av många enskilda företeelser som påverkar den framtida utvecklingen av elmarknaden. I det

nordiska samarbetet på elområdet tas det hänsyn till den sammanlagda effekten av samtliga dessa företeelser.

I det nya energipolitiska handlingsprogrammet läggs det vikt vid följande frågor som har anknytning till det tyska avvecklingsbeslutet:

- *Nätinvesteringar och nätplanläggning.* En utbyggnad av överföringsförbindelserna för el bidrar till att stärka den nordiska elbalansen och försörjningstryggheten och därigenom ge förutsättningar att hantera effekter av utvecklingen i Nordens närområde, exempelvis i Tyskland.
- *Den nordiska elmarknaden i ett EU- och närområdesperspektiv.* Genom att vara aktiva i det europeiska elsamarbetet kan de nordiska länderna vara med och påverka olika energipolitiska beslut.
- *Integrering av förnybar elproduktion i elnäten och systemhantering, förbrukarflexibilitet och smarta nät.* En ökad andel fluktuerande el (vindkraft och solkraft), exempelvis till följd av Tysklands avvecklingsbeslut, ökar behovet av bland annat nätförstärkningar och balansering samt utvecklingen av smarta elnät och effektiva system för elöverföring.

Dessa områden och tillhörande frågeställningar behandlas löpande av ämbetsmannakommittén för energi och elmarknadsgruppen vid deras möten och innebär att beredskap finns för att hantera förändringar i Nordens närområde, inklusive men inte begränsat till, Tysklands beslut och vilka effekter det skulle kunna få för det nordiska energisamarbetet.

2) Ministerrådet noterar att Nordiska rådet anser att det i det nya energipolitiska handlingsprogrammet ska ingå målkonflikter mellan miljö och utbyggnad av förnybara energikällor.

Målkonflikter i samband med bland annat solkraft och vindkraft diskuteras löpande av ämbetsmannakommittén för energi vid dess möten. Erfarenhetsutväxling kring målkonflikter ingår även i den projektportfölj som ämbetsmannakommitténs arbetsgrupp för förnybarenergi arbetar med. I arbetsgruppen för förnybar energi finns goda möjligheter till en mer detaljerad diskussion eftersom länderna i denna grupp företräds av experter just på energi från förnybara energikällor. Det kan också konstateras att ett omfattande arbete där även utmaningar kring samhällsplanering för vindkraft m.m. har genomförts i en särskild nordisk samarbetsgrupp för vindkraft, Nordvind. Resultaten av detta arbete tillvaratas fortsättningsvis av arbetsgruppen för förnybar energi.

3) Ministerrådet noterar att Nordiska rådet har önskemål om mer explicita utfästelser när det gäller samnordiskt agerande. Ministerrådet är medvetet om att handlingsprogrammet i många avseenden är generellt formulerat.

Programmet är tänkt att utgöra en flexibel ram för samarbetet under nästa period och att det är meningen att det under hand ska fyllas med konkreta projekt och aktiviteter. Detta kommer främst att ske genom att ämbetsmannakommitténs arbetsgrupper inom elmarknad, förnybar energi och energieffektivisering har fått i uppdrag att löpande utveckla konkreta projektidéer inom fokusområdena i handlingsprogrammet som sedan kan operationaliseras i arbetsgrupperna. Resultaten från projekten förmedlas sedan till energiministrarna vid deras möten.

4) Ministerrådet har tagit Nordiska rådets påpekanden på det nya handlingsprogrammet på allvar och önskar därmed att ovanstående svar accepteras från Rådets sida.

5) Ministerrådet beklagar att handlingsprogrammet inkom sent till Nordiska rådet och därmed även till utskottets möte för behandling. Ministerrådet kommer i fortsättningen arbeta för att detta inte ska ske igen.

Nordiska rådet

**Rek. 30/2013/näring
D 2014**

Tidigare nummer:
B 292/näring

Behandlas i:
Näringsutskottet

J.nr. 13-00253-14

Ministerrådet anser därmed att rekommendationen kan avskrivas.

3. Utskottets betänkande

Näringsutskottet behandlade ministerrådets meddelande på sitt aprilmöte i Akureyri. Man fann då att ministerrådet i sitt svar visade att man redan hade beaktat och löpande beaktar sådana aspekter som rådet efterfrågade i sin rekommendation. Beträffande handlingsprogrammet som en ram, varur konkreta projekt kan sjösättas inom ramen för existerande arbetsgrupper, så hyser rådet förståelse för detta förfaringssätt, inte minst om man är mån om att kunna fokusera på de politiska frågor som vid envar tidpunkt upplevs som mest aktuell.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår näringsutskottet

att Nordiska rådet lägger meddelandet till handlingarna och anser att Rek. 30/2013/näring för rådets del är *slutbehandlad*.

Tammerfors, 23 september 2014

Anders Karlsson (S)

Arto Pirttilahti (cent)

Cecilie Tenfjord-Toftby (M)

Eero Sutari (saml)

Finn Thranum (V)

Gunvor Eldegard (A)

Mikkel Dencker (DF)

Ove Bernt Trellevik (H)

Per Olaf Lundteigen (Sp)

Ruth Mari Grung (A)

Steingrímur Sigfússon (VG)

Torgeir Fylkesnes (SV)

Nordiska rådet

**Rek. 30/2013/näring
D 2014**

Tidigare nummer:

B 292/näring

Behandlas i:

Näringsutskottet

J.nr. 13-00253-14